

ALEVİ - BEKTAŞI KÜLTÜR ENSTİTÜSÜ
Das Alevitisch - Bektaschitische Kulturinstitut e.V

ALEVİLİK - BEKTAŞILIK
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
Forschungszeitschrift über das Alevitentum und das Bektaschitentum
Journal of Alevism - Bektashism Studies

Uluslararası Süreli Yayın / International Journal (six-monthly)/
Internationale Forschungszeitschrift (6 monatlich)

Sayı/Issue/Heft: 22 Kış/Winter 2020

ISSN 1869-0122

ALEVİLİK - BEKTAŞILIK ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Forschungszeitschrift über Alevitentum und Bektaschitentum

Journal of Alevism - Bektashism Studies

Alevi - Bektaşı Kültür Enstitüsü Adına Yayın Sahibi

In Behalf of Alevi - Bektashi Culture Institute

Herausgeberin im Namen des Alevitisch - Bektaschitischen Kulturinstituts

Güllizar CENGİZ

Alevi - Bektaşı Kültür Enstitüsü Başkanı

Alevi-Bektashi Culture Institute - Bektashi chief executive

Leiterin des Alevitisch - Bektaschitischen Kulturinstituts

EDİTÖRLER / EDITORS / EDITOREN

Prof. Dr. Ali YAMAN

Doç. Dr. Mehmet ERSAL

Dr. Öğr. Üyesi Bülent AKIN

EDİTÖR YARDIMCISI / ASSISTANT TO EDITORS / LEKTORATSASSISTENT

Dr. Öğr. Üyesi Seyhan Kayhan KILIÇ

YAYIN KURULU / EDITORIAL DEPARTMENT / REDAKTION

Prof. Dr. Ahmet Yaşar OCAK - *TOBB Üniversitesi*

Prof. Dr. Alemdar YALÇIN - *Gazî Üniversitesi*

Prof. Dr. Ali UÇAR - *Berlin Teknik Üniversitesi*

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR - *Millî Savunma Üniversitesi*

Prof. Dr. Belkis MENEMENCİOĞLU TEMREN - *Emekli Öğretim Üyesi*

Prof. Dr. Eva CSAKI - *Peter Pazmany Katolik Üniversitesi*

Prof. Dr. Filiz KILIÇ - *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*

Prof. Dr. Hasan ONAT - *(1957-2020)*

Prof. Dr. Hüseyin BAL - *Antalya AKEV Üniversitesi*

Prof. Dr. Irene MARKOFF - *York Üniversitesi*

Prof. Dr. Levent KAYAPINAR - *Ankara Üniversitesi*

Prof. Dr. M. Fuat BOZKURT - *Emekli Öğretim Üyesi*

Prof. Dr. Michel BALIVET - *Emekli Öğretim Üyesi*

Prof. Dr. Nilgün ÇIBLAK COŞKUN - *Mersin Üniversitesi*

Doç. Dr. Haydar YALÇIN - *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi*

Dr. Öğr. Üyesi Ilgar BAHARLU - *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*

Dr. Muhammed Ali SOLTANI - *Tabran Üniversitesi*

Dr. Nevena GRAMATİKOVA - *Sofya Liberal Entegrasyon Vakfı*

BİLİM KURULU / SCIENCE COMMITTEE / WISSENSCHAFTLICHER BEIRAT

- Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ** - *Atatürk Üniversitesi*
Prof. Dr. Tuncay BÜLBÜL - *Kütahya Dumlupınar Üniversitesi*
Prof. Dr. Alimcan İNAYET - *Ege Üniversitesi*
Prof. Dr. Fatma Ahsen TURAN - *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Harun YILDIZ - *Ondokuz Mayıs Üniversitesi*
Prof. Dr. Haydar EFE - *Erzincan Üniversitesi*
Prof. Dr. Janos SİPOS - *Macaristan Bilimler Akademisi Müzik Enstitüsü*
Prof. Dr. M. Saffet SARIKAYA - *Süleyman Demirel Üniversitesi*
Prof. Dr. Metin EKİCİ - *Ege Üniversitesi*
Prof. Dr. Erdal AKSOY - *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Doç. Dr. Ahmet Yılmaz SOYYER - *Süleyman Demirel Üniversitesi*
Doç. Dr. Mustafa ŞEN - *Ortadoğu Teknik Üniversitesi*
Dr. Öğr. Üyesi Erhan KURTARIR - *Yıldız Teknik Üniversitesi*
Dr. Öğr. Üyesi Cemal SALMAN - *İstanbul Üniversitesi*
Dr. David SHANKLAND - *Kraliyet Antropoloji Enstitüsü*

ÜLKE TEMSİLCİLERİ

LOCAL REPRESENTATIVES / LANDESVERTRETUNGEN

- Türkiye/Türkei* - **Dr. Muzaffer BİRDAL**
Amerika/Amerika - **Kemal KELEŞOĞLU**
Kanada / Kanada - **Prof. Dr. Irene MARKOFF**
Yunanistan/Griechenland - **Ahmet KARAHÜSEYİN**
Belçika/Belgien - **Yücel TOP**
Bulgaristan/Bulgarien - **Dr. Nevena GRAMATIKOVA**
İran/Iran - **Dr. Muhammed Ali SOLTANI**
Macaristan / Ungarn - **Prof. Dr. Éva CSÁKI**

HAKEMLER

REFEREES / SCHIEDSAUSSCHUSS

- Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ - *Atatürk Üniversitesi*
Prof. Dr. Ali UÇAR - *Berlin Teknik Üniversitesi*
Prof. Dr. Alimcan İNAYET - *Ege Üniversitesi*
Prof. Dr. Ali YAMAN - *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*
Prof. Dr. Arben SULEJMANI - *Tetova Üniversitesi*
Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR - *Milli Savunma Üniversitesi*
Prof. Dr. Bülent ARI - *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
Prof. Dr. Erdal AKSOY - *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Eva CSAKÍ - *Peter Pazmany Katolik Üniversitesi*
Prof. Dr. Fatma Ahsen TURAN - *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR - *Hacettepe Üniversitesi*
Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN - *Emekli Öğretim Üyesi*
Prof. Dr. Filiz KILIÇ - *Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Harun YILDIZ - *Ondokuz Mayıs Üniversitesi*
Prof. Dr. Hasan ONAT - *(1957-2020)*
Prof. Dr. Haydar EFE - *Erzincan Üniversitesi*
Prof. Dr. Hüseyin BAL - *Süleyman Demirel Üniversitesi*
Prof. Dr. Irene MARKOFF - *York Üniversitesi*
Prof. Dr. Levent KAYAPINAR - *Ankara Üniversitesi*
Prof. Dr. M. Fuat BOZKURT - *Emekli Öğretim Üyesi*
Prof. Dr. M. Saffet SARIKAYA - *Süleyman Demirel Üniversitesi*
Prof. Dr. Mehmet ÇERİBAŞ - *Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*
Prof. Dr. Metin EKİCİ - *Ege Üniversitesi*
Prof. Dr. Mehmet TEMİZKAN - *Ege Üniversitesi*
Prof. Dr. Mesut AYAR - *Karlıkareli Üniversitesi*
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN - *Denizli Pamukkale Üniversitesi*
Prof. Dr. Mustafa ŞEN - *Ortaođu Teknik Üniversitesi*
Prof. Dr. Michel BALIVET - *Emekli Öğretim Üyesi*
Prof. Dr. Nilgün ÇIBLAK COŞKUN - *Mersin Üniversitesi*
Prof. Dr. Ozan YILMAZ - *Sakarya Üniversitesi*
Prof. Dr. Ömür CEYLAN - *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi*
Prof. Dr. Özer KÜPELİ - *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi*
Prof. Dr. Rezan TATLIDİL - *Emekli Öğretim Üyesi*
Prof. Dr. Serpil ÇAKIR - *İstanbul Üniversitesi*
Prof. Dr. Songül KARAHASANOĐLU - *İstanbul Teknik Üniversitesi*
Prof. Dr. Tuncay BÜLBÜL - *Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*

- Prof. Dr. Vehbi GÜNAY - Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf AYÖNÜ - Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Abdullah TEMİZKAN - Ege Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail KIVRIM - Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Abbas KARAAĞAÇLI - Giresun Üniversitesi
Doç. Dr. Ayhan KARAKAŞ - Çukurova Üniversitesi
Doç. Dr. Ayten ALKAN - İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. A. Yılmaz SOYYER - Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. İlkay ŞAHİN - Erziyes Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Ali YOLCU - Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet ERSAL - İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Murat KILIÇ - Necmettin Erbakan Üniversitesi
Doç. Dr. Muvaffak DURANLI - Ege Üniversitesi
Doç. Dr. M. Abdülbasit SEZER - Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Nevin AKKAYA - Dokuş Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Pervin ERGUN - Gazî Üniversitesi
Doç. Dr. Pınar FEDAKAR - Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Rezzan KARAKAŞ - Siirt Üniversitesi
Doç. Dr. Selami FEDAKAR - Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Serkan SARI - Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Sevilay ÇINAR - Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Ufuk ÖZCAN - İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Yahya YEŞİLYURT - Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Yağmur SAY - Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Zahide AY - Necmettin Erbakan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet KESKİN - Samsun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ayşe TUZTAŞ - Yeditepe Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bahar TAYMAZ - Esenyurt Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Bülent AKIN - İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi H. Kübra UYGUR - Mardin Artuklu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erhan SOLMAZ - Uşak Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi H.Ş. Çağatay ÇAPRAZ - Karaklarelî Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Hulusi YILMAZ - Neşebir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ilgar BAHARLU - Neşebir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Kader POLAT - Erzişan Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ALTUNMERAL - Bartın Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed CEYHAN - Munzur Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Nilgün Nurhan KARA - İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Onur AYKAÇ - *Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi*
Dr. Öğr. Üyesi Rabia KOCAASLAN UÇKUN - *Ege Üniversitesi*
Dr. Öğr. Üyesi Tekin TUNCER - *Neşebir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*
Dr. Öğr. Üyesi Tuğrul BALABAN - *Neşebir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*
Dr. Öğr. Üyesi İlker KİREMİT - *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*
Dr. Öğr. Üyesi Ali ÇAPAR - *Çankırı Karatekin Üniversitesi*
Arş. Gör. Dr. Mustafa DUMAN - *Uşak Üniversitesi*
Arş. Gör. Dr. Mürüvet HARMAN - *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
Dr. Muhammed Ali SOLTANI - *Tabran Üniversitesi*
Dr. Nevena GRAMATİKOVA - *Sofya Liberal Entegrasyon Vakfı*
Dr. Fatoş YALÇINKAYA - *İzmir*
Dr. Janina KAROLEWSKI - *Hamburg Üniversitesi*
Dr. Seda GEDİK - *İzmir*
Dr. Seyhan KAYHAN KILIÇ - *Kanada*

Yayıncı Kurumun Adresi

Publishers Address / Adresse des Herausgebers

Malberg 1 • 53547 Hausen (Wied) Almanya Deutschland/Germany

Telefon Numarası / Phone / Telefonnummer : 00 49 (0) 263894 59 60

Faks / Fax / Fax : 00 49 (0) 263894 59 59

Web Sayfası / Webseite / Website : www.alevibektasikulturenstitusu.de

E-Posta Adresi / Email Address / E-Mail Adresse : abk.enstitusu@gmx.net

Baskı / Publishing House / Verlag : *Önel-Verlag*

Silcherstraße 13 50827 Köln - Almanya / Deutschland / Germany

Telefon Numarası / Phone / Telefonnummer : 00 49 221 5879084

Faks / Fax / Fax : 00 49 221 5879004

ALMANCA DİL EDİTÖRÜ / GERMAN LANGUAGE EDITOR/
EDITOR FÜR DIE DEUTSCHE SPRACHE

Uğurcan ASKU - *Goethe-Universität Frankfurt*

İNGİLİZCE DİL EDİTÖRÜ / ENGLISH LANGUAGE EDITOR/
EDITOR FÜR DIE ENGLISCHE SPRACHE

M.A. Ana KILIÇ - *Ege Üniversitesi*

TEKNİK YARDIMCILAR / TECHNICAL ASSISTANT/
TECHNISCHE UNTERSTÜTZUNG:

Cem AKDAĞ - *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi*
Sevda YAHÇI ALBAYRAK - *Alevi Bektaşî Kültür Enstitüsü*

TARANAN İNDEKSLER / INDEXES / GESCANNTE INDIZES

Modern
Language
Association

idealonline

Kapak Tasarım

Designed By/ Setzung-Coverdesign

Mehmet Nuri ERDEM

© Copyright, 2020

Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlansın iade edilmez.

Dergimiz altı ayda bir çıkmaktadır. Uluslararası Hakemlidir.

Yazıların bilimsel ve yasal sorumlulukları yazarlarına aittir.

The articles you send cannot be given back even if they are not published.

Our magazine is published in every six month.

The owners of the article account for the legal and scientific responsibility.

**Zugesandte Manuskripte werden, unabhängig von ihrer Veröffentlichung, nicht
zurückerstattet.**

**Unsere Fachzeitschrift erscheint halbjährlich. Sie hat einen Schiedsausschuss.
Die wissenschaftliche und juristische Verantwortung für die Textinhalte liegt beim
Verfasser selbst.**

İÇİNDEKİLER

Editörlerden	
Ali YAMAN / Mehmet ERSAL / Bülent AKIN	xiii
Makaleler	1
Günümüzdeki Dedelik Kurumunun Dönüşümü	
Ali YAMAN	3
Alevi-Bektaşî İnançında Kerametler	
Nilgün ÇIBLAK COŞKUN	25
Mısır Yönetimine Karşı Suriye’de Alevilerin İsyanı (1834-1835)	
Yousef Hussein OMAR	59
Lazkiye Sancak Teşkilatının Şekillenmesinde Cebel-i Nusayri Etkisi	
İlker KİREMİT	89
Mezhepçilik, Pragmatizm ve Müzakere: 16 ile 19. Yüzyıllarda Osmanlı-Nusayri İlişkileri ve Nusayrielerin Değişen Statüleri	
Ali ÇAPAR	111
XVI. Yüzyılın Başlarında Tutulan Tahrir Defterlerinde Kızılbaşlara Dair Notların Tarih Açısından Önemi	
M. Salih ERPOLAT	149
Tasavvuf Klasikleri Eşliğinde Safevîler Öncesinde Sema (Semah)	
İlgar BAHARLU	179
Toplumsaldan Siyasala: Sosyo-Dinsel Bir İnşa Olarak Heterodoksi Kavramının Siyasallaşması	
Murat COŞKUNER	199
Hatâyi’nin Nasihatnâmesi	
Hasan BEKTAŞ	219
Derleme	239
Kazdağlarında Bir Tahtacı Köyü Doyran: Ritüel ve İnanç Pratikleri	
Ahu Zeynep DUMAN / Hasan TAŞÇİNTEN	241
Nekroloji	337
Prof. Dr. Hasan Onat’ın Anısına	
Güllizar CENGİZ	339
Dergi Yazı Teslim Kuralları	341

CONTENTS

Editor's Letter	
Ali YAMAN / Mehmet ERSAL / Bülent AKIN	xiii
Articles	1
The Transformation of the Role of Dedes in Modern Times	
Ali YAMAN	3
Miracles in Alevi-Bektashi Belief	
Nilgün ÇIBLAK COŞKUN	25
Alawites Rebellion in Syria Against Egyptian Rule (1834-1835)	
Yousef Hussein OMAR	59
The Effect of Cebel-i Nusayri on Shaping of Latakia Sanjak Organization	
İlker KİREMİT	89
Sectarianism, Pragmatism and Negotiation: Ottoman-Nusayri Relations and Changing Status of Nusayris Between the 16th and 19th Centuries	
Ali ÇAPAR	111
Historical Importance of Notes Regarding Kizilbashes in the Tax Record Books Kept in the Early 16th Century	
M. Salih ERPOLAT	149
The Pre-Safavid Sema (Semah) Accompanied with Sufi Classics	
İlgar BAHARLU	179
Politicization of the Concept of Heterodoxy as a Socio-Religious Construction: From Social to Political	
Murat COŞKUNER	199
Hatayi's Nasihatname	
Hasan BEKTAŞ	219
Review Article	239
Doyran a Tahatci Village in the Kaz Mountains: Ritual and Belief Practices	
Ahu Zeynep DUMAN / Hasan TAŞÇİNTEN	241
Necrology	337
In Memory of Prof. Dr. Hasan Onat	
Güllizar CENGİZ	339
Paper Formatting Guidelines	341

INHALTSVERZEICHNIS

Von den Editoren	
Ali YAMAN / Mehmet ERSAL / Bülent AKIN	xiii
Artikel	1
Die Transformation der Institution des Dedetums in der heutigen Zeit	
Ali YAMAN	3
Wunder (Keramet) im alevitisch-bektaschitischen Glauben	
Nilgün ÇIBLAK COŞKUN	25
Der Aufstand der Aleviten in Syrien gegen die ägyptische Administration (1834-1835)	
Yousef Hussein OMAR	59
Der Einfluss des Jabal al-Nusayriyah (Nusayriten-Gebirge) auf die Formung der Latakia-Sandschak-Organisation	
İlker KİREMİT	89
Sektiererei, Pragmatismus und Verhandlung: Die Beziehungen des Osmanischen Reiches zu den Nusayris zwischen dem 16. und 19. Jahrhundert sowie der sich ändernde Status der Nusayris	
Ali ÇAPAR	111
Die historische Bedeutung der Notizen über die Kızılbaş in den Tahrir-Heften, die im frühen 16. Jahrhundert verfasst wurden	
M. Salih ERPOLAT	149
Sema (Semah) vor den Safawiden in Begleitung von sufistischen Klassikern	
İlgar BAHARLU	179
Vom Gesellschaftlichen zum Politischen: Die Politisierung des Begriffes "Heterodoxie" als sozio-religiöses Konstrukt	
Murat COŞKUNER	199
Das Nasihatnâme des Hatâyî	
Hasan BEKTAŞ	219
Übersichtartikel	239
Doyran, ein Tahtacı-Dorf im Gänsegebirge (Kazdağları) – Ritual- und Glaubenspraktiken	
Ahu Zeynep DUMAN / Hasan TAŞÇİNTEN	241
Nekrolog	337
In Gedenken an Prof. Dr. Hasan Onat	
Güllizar CENGİZ	339
Regeln zur Einreichung von Artikeln	341